

Monumentnummer*: 46780

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 08 februari 1989
Kadaster deel/nr 82669/87

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Leeuwarden		Leeuwarden		Fryslân			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Grote Kerkstraat	114			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	116			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	118			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	120			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	122			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	124			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	126			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	128			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	130			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	132			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	134			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	136			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	138			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	140			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	142			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	144			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	146			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	148			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	150			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	152			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	154			8911 EG	Leeuwarden		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Grote Kerkstraat	156			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	158			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	160			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	162			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	164			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	166			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	168			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	170			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	172			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	174			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	176			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	178			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	180			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	182			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	184			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	186			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	188			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	190			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	192			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	194			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	196			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	198			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	200			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	202			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	204			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	206			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	208			8911 EG	Leeuwarden		
Grote Kerkstraat	210			8911 EG	Leeuwarden		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Leeuwarden	C			1737

*Omschrijving***

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

GASTHUISCOMPLEX, bestaande uit een U-vormig hoofdgebouw en twee los staande gebouwen op het binnenterrein, een smeedijzeren hek rondom het terrein met toegangshekken, twee lantaarnpalen op sokkels aan weerszijden van de hoofdingang en twee gietijzeren trapjes op het binnenterrein. Het zogenoemd Sint Anthony Gasthuis, ontstaan in 1878 in eclectische stijl naar ontwerp van architect Frederik Stoett. Gebouw op U-vormige plattegrond met twee vleugels binnen de U, gelegen op een aan het beloop van het terrein aangepaste hardstenen voet, opgetrokken uit baksteen, onderkelderd en gedekt door met Friese golfjesspannen belegde afgeknotte schild- en zadeldaken.

Het aan Grote Kerkstraat, Sint Anthonystraat en Beyerstraat gelegen hoofdgebouw regelmatig ingedeeld in recht eindigende of van een afgeknotte top voorziene, door middel van in baksteen en/of hardsteen uitgevoerde pilasters en cordonlijsten van elkaar gescheiden, velden. De twee op het binnenterrein loodrecht op de U-vorm gelegen vleugels eveneens opgetrokken uit baksteen op onderkeldering en gedekt door met Friese golfjesspannen belegde afgeknotte schilddaken, doch sober van uitvoering en grotendeels niet meer oorspronkelijk van detaillering. De aan de Grote Kerkstraat gelegen hoofdvleugel wordt benadrukt door een drie traveeën breed in hardsteen gevat overwelf ingangsportaal - waarboven het opschrift ANNO SINT ANTHONY GASTHUIS 1878 en een sluitsteen met vasthangende klok zonder gietersnaam of jaartal, diam. 40 cm., attribueert van Antonius Abt en symbool van de stichting- met teruggeplaatste dubbele toegangsdeur met gietijzeren sierroosters. Op het dak gietijzeren windvaan met Antoniusklokje en noordpijl. De beide hoekblokken uitgevoerd als hoekpaviljoens met afgeronde hoeken. De muurvlakken zijn verlevendigd door o.a. toepassing van siermetselwerk, natuur- en bakstenen pilasters, dito waterlijsten op de scheiding der verschillende bouwlagen en natuurstenen consoles, sluitstenen en negblokken; de kroonlijst is zorgvuldig gedetailleerd en verkropt langs ingangspartij en paviljoens. Deuren en ramen van zowel hoofd- als soberder uitgevoerde zijvleugels zijn verscheiden van detaillering, waaronder T-vormig en 6-ruits, lichtgetoogd, recht- en halfronddgesloten, al dan niet enkel, twee- of drievoudig gekoppeld en met of zonder gietijzeren luchtroosters ter hoogte van het kalf. In het muurwerk zijn twee oudere herdenkingsstenen aangebracht, respectievelijk uit 1728, ter herinnering aan de bouw van een turfschuur en twee kamers voor krankzinnigen (links van de hoofdingang) en 1783, ter herinnering aan de verbouw van een toenmalige kerk (in de vleugel aan Beyerstraatzijde). Mechanisch torenuurwerk B. Eijsbouts, Asten, 1927, No. 1027, later voorzien van elektrische opwinding.

Het gehele terrein is aan Grote Kerkstraat-Beyerstraat- en Sint Anthonystraatzijde omsloten door een eenvoudig gietijzeren hek met door denne-appels en enig krulwerk versierde palen, staande op een eveneens aan het beloop van het terrein aangepaste gemetselde borstwering.

Te weerszijden van de hoofdingang een gietijzeren lantaarnpaal met klassieke motieven, op hardstenen sokkel.

Het terrein is aan Sint Anthonystraat- en Beyerstraatzijde toegankelijk door middel van respectievelijk een eenvoudig draaihek en een dubbel hek waarboven in gietijzer het opschrift SINT ANTHONY GASTHUIS en een cartouche met Anthoniusklokje.

Op het binnenterrein twee lage gietijzeren trapjes.

Gasthuisgebouw op U-vormige plattegrond, bestaande uit hoofdgebouw met twee vleugels op het binnenterrein, terreinbegrenzing bestaande uit gietijzeren hek op gemetselde borstwering, twee gietijzeren lantaarnpalen op hardstenen sokkel, twee gietijzeren trapjes en twee stichtingsstenen, in een voor de tijd van ontstaan (1878) gangbare eclectische stijl en met een de functie van gasthuis passende ruimtelijke dispositie, van belang uit een oogpunt van cultuur- en architectuurgeschiedenis en wegens de typologie van gasthuisgebouwen in het algemeen en de reeds sinds het begin van de 15e eeuw te Leeuwarden gevestigde gasthuistraditie met de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Sint Anthonystichting in het gebied Grote Kerkstraat, Schoenmakersperk en Groenstraat e.o. in het bijzonder.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Sociale zorg, liefdadigheid

Functie

Gasthuis